

Sygn. akt IV U 16/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2019r.

Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Urszula Zaleska

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Biedrzycka

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2019r. w Łomży

na rozprawie

sprawy z odwołania **J. D.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania od decyzji z dnia 10.01.2019r. znak: (...)(...), GO- (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób ,że ustala , iż odwołujący się J. D. na skutek wypadku przy pracy rolniczej w dniu 26 czerwca 2018r. doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 26% i w związku z tym przyznaje odwołującemu się J. D. tytułem jednorazowego odszkodowania kwotę 21.034 (dwadzieścia jeden tysięcy trzydzieści cztery) złotych.

Sygn. akt. IV U 16/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2019r.. znak: (...)(...), GO- (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił J. D. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, ponieważ nie uznał zdarzenia z dnia 26 czerwca 2018r. za wypadek przy pracy rolniczej. Wskazał, że do wypadku doszło w drodze powrotnej z łąki do miejsca zamieszkania odwołującego się, po przerwie , która nie była życiowo uzasadniona i tym samym doszło do zerwania związku z wykonywaną pracą rolniczą.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył J. D., wniósł o przyznanie odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu doznany w tym wypadku. Podał , że w dniu 26.06.2018r. dokonał z sąsiadem oględzin swojej łąki położonej w okolicach wsi K... Podał, że drogę odbyli jadąc na skuterze z uwagi na trudny dojazd (podmokły teren). Stwierdził, że w drodze powrotnej zajechali na chwilę do sklepu w B. , położonego przy drodze którą jechali w celu zakupu jedzenia i picia. Zaznaczył, że on wypił wodę mineralną, jego współpasażer wypił piwo. Wskazał, że po kilku minutach ruszyli dalej i mniej więcej po 200 metrach doszło do wypadku z winy innego użytkownika drogi. Zaznaczył, że w następstwie wypadku doznał obrażeń ciała (odwołanie k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. W ocenie organu rentowego droga powrotna z miejsca wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej została przerwana przez J. D. poprzez fakt dokonania zakupów spożywczych i odbycia przerwy na wypicie dwóch piw przez K. S. (1), osobę towarzyszącą odwołującemu się. Organ wskazał, że

przerwa tego rodzaju nie była życiowo uzasadniona. Tym samym przedmiotowe zdarzenie nie zostało uznane za wypadek przy pracy rolniczej (odpowiedź na odwołanie k.3,4).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Odwołujący się J. D. mieszka i prowadzi gospodarstwo rolne w miejscowości S., specjalizujące się w hodowli bydła mlecznego (dowód: protokół oględzin miejsca i przedmiotów związanych z wypadkiem - akta KRUS). Jest także właścicielem łąki w okolicach wsi K. ,oddalonej około 16 -20 km od miejsca jego zamieszkania.

W miejscowości S. nie ma sklepu spożywczego. Odwołujący się często zaopatruje się w artykuły spożywcze w sklepie w B.. Sklep w B. znajduje się tuż przy jezdni , którą odwołujący się jechał w stronę domu (dowód: protokół oględzin miejsca i przedmiotów związanych z wypadkiem - akta KRUS , zeznania św. K. S. (1) k. 14v- 15).

W dniu 26 czerwca 2018r. około godz. 10 J. D. wyjechał z sąsiadem K. S. (1) skuterem sąsiada w celu ustalenia czy łąka, stanowiąca jego własność, a położona w okolicy miejscowości K. nadaje się do koszenia. Konieczność użycia tego rodzaju środka lokomocji wynikała z trudnego dojazdu do łąki(podmokły grunt). Kierowcą skutera był J. D.. Około godz. 12, w drodze powrotnej z łąki, odwołujący się i sąsiad zajechali do sklepu spożywczego znajdującego się tuż przy drodze , którą jechali przez wieś B., ponieważ nie jedli nic od rana, byli głodni i spragnieni., bo był bardzo ciepły dzień. J. D. kupił jedzenie i wodę, a współpasażer dwa piwa, które spożył na miejscu (dowód: protokół przesłuchania poszkodowanego k. 40 akt KRUS; zeznania świadka K. S. (1) k. 14v-15). W sklepie byli kilka minut i po przerwie udali się w dalszą podróż. W jej trakcie doszło do wypadku z winy innego użytkownika drogi - kierowcy pojazdu marki O. o nr rej. (...) E. B., która nie ustąpiła im pierwszeństwa przejazdu (dowód: akta dochodzenia (...)309/18 prowadzonego przez Komendę Powiatową Policji w G.). Kierowany przez J. D. skuter został uderzony przez ww. pojazd. W trakcie dochodzenia ustalono, że kierujący skuterem J. D. był trzeźwy (dowód: pismo KPP w G. z dnia 22.08.2018r.- k. 22 akt KRUS; kserokopia akt sprawy II K 24/19 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Grajewie II Wydział Karny przeciwko E. B. k. 18-29).

Odwołujący się doznał na skutek tego wypadku następujących obrażeń ciała: zwichnięcia biodra prawego, otwartego złamania goleni prawej, pourazowego niedowładu nerwu kulszowego, złamania trzonu piszczeli. Został odwieziony do Szpitala (...) im. dr W. G. w G., gdzie przebywał do 09.07.2018r.. Był leczony nieoperacyjnie w dniu 26.06.2018r. - zamknięta repozycja biodra prawego i operacyjnie w dniu 29.06.2018r.- zamknięta repozycja złamania goleni prawej. Poszkodowany nadal przebywa pod kontrolą (...) (dowód: zaświadczenie o stanie zdrowia k. 12; dokumentacja medyczna ze Szpitala (...) im. dr W. G. w (...)).

J. D. podlega ubezpieczeniom: wypadkowemu i chorobowemu od dnia 13.02.2017r. do dnia 12.02.2020r. (potwierdzenie podlegania ubezpieczeniom społecznym (k. 7 akt KRUS).

Odwołujący się w dniu 16.07.2018r. złożył do KRUS P. Terenowej w G. wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania z tytułu trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej z dnia 26.06.2018r. (k.1 akt KRUS). W dniu 05.12.2018r. organ rentowy sporządził Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy rolniczej (k. 3,4 akt KRUS). Organ rentowy nie uznał zdarzenia z dnia 26.06.2018r. za wypadek przy pracy rolniczej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdyż stwierdził ,że doszło do niezasadnego przerywania drogi powrotnej(dowód: k. 46 akt KRUS).

Decyzją z dnia 10.01.2019r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w Z. odmówił J. D. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej mającego miejsce w dniu 26.06.2018r. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że organ rentowy w toku postępowania powypadkowego ustalił, że doszło do zerwania związku z wykonywaną pracą rolniczą, z uwagi na fakt zajechania ubezpieczonego z sąsiadem w drodze powrotnej do sklepu spożywczego w miejscowości B., w celu spożycia piwa (decyzja z dnia 10.01.2019r. k. 48 akt KRUS).

W ocenie Sądu Rejonowego odwołanie jako zasadne, podlegało uwzględnieniu.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że odwołujący się J. D. w dniu 26.06.2018r. uległ wypadkowi w drodze powrotnej z miejsca wykonywania czynności związanych z pracą rolniczą do miejsca zamieszkania, w wyniku którego doznał obrażeń ciała w postaci: zwichnięcia biodra prawego, otwartego złamania голени prawej, pourazowego niedowładu nerwu kulszowego prawego.

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, nie sposób podzielić stanowiska KRUS, że zaistniałe zdarzenie nie było wypadkiem przy pracy rolniczej w rozumieniu art. 11 ust.1 pkt. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Sąd nie zaaprobował twierdzeń organu rentowego, iż: droga powrotna z miejsca wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej została przerwana przez odwołującego się poprzez fakt zajechania w drodze powrotnej do sklepu w B., położonego na trasie powrotu w celu zakupu jedzenia i wody, jak też uznania, iż przerwa takiego rodzaju nie była życiowo uzasadniona.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, za wypadek przy pracy w gospodarstwie rolnym uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności poza terenem gospodarstwa rolnego lub w drodze do miejsca wykonywania tych czynności, albo w drodze powrotnej.

Sąd po analizie okoliczności sprawy uznał za bezsporne, że wyjazd J. D. z sąsiadem w celu obejrzenia łąki był działaniem bezsprzecznie związanym z prowadzoną przez niego działalnością rolniczą (dowód: protokół przesłuchania poszkodowanego k. 40 akt KRUS; i zeznania świadka K. S. (1) k. 14v- 15; Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy rolniczej k. 3,4 akt KRUS). Zaznaczyć należy, że organ rentowy nie kwestionował powyższego faktu. Znalazł on potwierdzenie w przeprowadzonym przez organ postępowaniu powypadkowym.

Spór w niniejszej sprawie ogniskował się wokół zagadnienia czy doszło do nieuzasadnionej życiowo przerwy podczas pokonywania przez odwołującego się drogi powrotnej z miejsca wykonywania czynności związanych z działalnością rolniczą do jego miejsca zamieszkania. W ocenie organu droga powrotna z miejsca wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej została przerwana przez J. D. poprzez fakt dokonania zakupów spożywczych i odbycia przerwy na wypicie dwóch piw przez K. S. (1), osobę towarzyszącą odwołującemu się. Rozstrzygnięcia wymaga także okoliczność czy zaistniała przerwa należy uznać za życiowo uzasadnioną.

W ocenie Sądu, fakt zatrzymania się J. D. na kilkanaście minut i dokonania zakupu artykułów spożywczych nie spowodował, że została przerwana droga powrotna z miejsca wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej do miejsca jego zamieszkania. Okoliczność ta znalazła w zeznaniach świadka K. S. (2) złożonych, zarówno w trakcie prowadzonego przez organ rentowy postępowania powypadkowego, a także w trakcie procesu w sprawie II K 24/19 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Grajewie II Wydział Karny przeciwko E. B. (k. 18-29), jak też postępowania sądowego toczącego się przez tut. Sądem.

Dlatego też Sąd uznał twierdzenia odwołującego się za prawdziwe, dał im wiarę, mając na uwadze, że znalazły potwierdzenie w pozostałym, zebranych w sprawie, materiale dowodowym. Sam fakt zatrzymania się przy sklepie spożywczym na tak krótki okres czasu, w ocenie Sądu nie powinien decydować o zakwalifikowaniu tego zdarzenia jako nieuzasadnionej życiowo przerwy. W związku z powyższym, powrót odwołującego się do domu po obejrzeniu łąki, pomimo zaistnienia przedmiotowego zdarzenia jest wypadkiem przy pracy rolniczej w rozumieniu art. 11 ust. 1 pkt. 3 i 4 tej ustawy. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wypadek zdarzył się na trasie powrotu do domu, tj. pomiędzy miejscowościami S., a K., a nie w miejscu znajdującym się w znacznym oddaleniu od trasy powrotnej. Na uwagę zasługuje też okoliczność, że jak wynika z prowadzonego postępowania powypadkowego i protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy rolniczej, odwołujący się w chwili wypadku był trzeźwy i nie znajdował się pod wpływem środków odurzających lub innych o podobnym działaniu, tak więc nie przyczynił się do jego spowodowania. Sklep jest usytuowany przy samej drodze . zatem nigdzie nie zbaczali z drogi . Ich droga powrotna do domu przebiegała przez wieś B. przy sklepie położonym tuż przy tej drodze . Należy podkreślić fakt, iż organ rentowy w trakcie postępowania sądowego nie wskazał żadnych dowodów na poparcie twierdzeń zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, iż doszło do nieuzasadnionego przerwania drogi powrotnej do domu, którą pokonywał odwołujący

się w związku z czynnościami związanymi z prowadzoną działalnością rolniczą. Materiał dowodowy wskazuje, że nie doszło do przerwania drogi powrotnej. W ocenie Sądu, fakt zatrzymania się przez odwołującego się na kilkanaście minut na zrobienie zakupów w sklepie spożywczym znajdującym się na trasie powrotnej do miejsca jego zamieszkania, nie stanowi przerwy w tej drodze w rozumieniu przepisu art. 11 ust.1 pkt. 3 i 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wskazać należy, że odwołujący się nie zбочzył bowiem z drogi prowadzącej do domu. Sąd uznał za zasadne podane przez niego uzasadnienie, że razem z sąsiadem podjęli decyzję o zajechaniu do sklepu, ponieważ od rana nic nie jedli, byli głodni i spragnieni, a tego dnia był upał. Na uwagę zasługuje okoliczność, że w miejscu zamieszkania odwołującego się nie ma sklepu spożywczego, także logicznym wytłumaczeniem jest, że w takich okolicznościach podjęli logiczną decyzję, by na kilka minut zatrzymać się w sklepie i dokonać zakupu napojów i czegoś do jedzenia. W związku z powyższym, w opinii Sądu postój ten nie spowodował przerwania drogi do domu w sposób powodujący utratę prawa do ochrony ubezpieczeniowej. J. D. nie zбочzył bowiem z wytyczonej drogi do domu, by dokonać zakupów i nie przyczynił się w jakikolwiek sposób do powstania wypadku. Zatem trudno podzielić stanowisko organu rentowego, iż była to czynność życiowo nieuzasadniona lub spowodowała wydłużenie tej drogi w sensie zmiany trasy czy też nadmiernego wydłużenia czasowego jej pokonywania.

Z tych względów w ocenie tut. Sądu, wypadek któremu uległ J. D. był wypadkiem przy pracy rolniczej w rozumieniu art. 11 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Było to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, nastąpiło w drodze powrotnej z miejsca wykonywania czynności o którym mowa w pkt. 3 ww. przepisu, w wyniku którego odwołujący się doznał urazów ciała.

Po ustaleniu, iż zdarzenie z dnia 26.06.2018r. było wypadkiem przy pracy rolniczej, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii w celu ustalenia czy w wyniku tego wypadku J. D. doznał trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości.

Po analizie dokumentacji medycznej, a przede wszystkim dokładnym zbadaniu odwołującego się biegły rozpoznał u opiniowanego: 1) zwichnięcie biodra prawego, 2) otwarte złamanie goleni prawej, 3) pourazowy niedowład nerwu kulszowego prawego, 4) bliznę pourazową podbródka. W ocenie biegłego stwierdzone urazy uzasadniają przyznanie odwołującemu 26 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. z poz. 145 a -15 %, z poz. 158a – 10 %, z poz. 19a – 1%. Zdaniem biegłego następstwem wypadku jest ograniczenie ruchomości biodra prawego, pourazowe uszkodzenie nerwu kulszowego prawego, pourazowa artroza biodra prawego, ograniczenie ruchomości kolana prawego i blizna podbródka (dowód: opinia sądowa k.94-97).

W przekonaniu Sądu opinia ta stanowi wiarygodny dowód w sprawie i daje podstawę do ustalenia, że doznane przez odwołującego się urazy spowodowały uszczerbek na zdrowiu we wskazanej w opinii wysokości. Sąd stwierdził, że opinia została wydana przez lekarza specjalistę z zakresu ortopedii, mającego szeroką wiedzę i doświadczenie zawodowe i orzecznicze. Zawiera rzeczową, logiczną i spójną argumentację. Zawarte w niej ostateczne wnioski sformułowane są w przystępny i zrozumiały sposób, poprzedzone zostały wnikliwą i logiczną analizą tematu. Nadto opinia koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym. Biegły, zdaniem tut. Sądu prawidłowo ocenił stan zdrowia odwołującego, podając argumentację swojego stanowiska. Jako że biegły jest osobą posiadającą specjalistyczne obeznanie i kwalifikacje, a przy tym całkowicie bezstronną, nie można jego ustaleniom odmówić waloru zasadności, logiczności i profesjonalizmu. Sąd dał wiarę przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentacji leczniczej, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności. Sąd w pełni podzielił dokonane w opinii ustalenia. Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Lekarz (...) Inspektor Orzecznictwa Lekarskiego KRUS nie zgłosił zastrzeżeń do opinii biegłego sądowego, ustalającej 26 % uszczerbek na zdrowiu (dowód- k. 103).

Wobec powyższego Sąd ustalił, iż J. D. na skutek wypadku przy pracy rolniczej w dniu 26.06.2018r. doznał 26% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 10 pkt.1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej doznał stałego lub

długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Kwotę odszkodowania obliczono stosownie do dyspozycji art. 13 ust 1 cytowanej ustawy, zgodnie z którym, jednorazowe odszkodowanie ustala się w wysokości proporcjonalnej do określonego procentowo stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Wysokość przysługującego odwołującemu się jednorazowego odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o stawki obowiązujące w dniu wydania zaskarżonej decyzji (vide- uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009r, I UZP 2/09). Na dzień wydania zaskarżonej decyzji wysokość jednorazowego odszkodowania wynosiła po 809 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu. Należne J. D. odszkodowanie wynosi zatem 21.034 zł.

Z tych też względów Sąd orzekł jak w wyroku, na podstawie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 10 pkt.1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zmieniając zaskarżoną decyzję i przyznając odwołującemu się jednorazowe odszkodowanie w wysokości 21.034 zł.